

Heikki Humberg, Katja-Maaria Kilponen

Olli Piik ja Akseli Hukkonen olivat roudaamassa Imatran big band festivaaleilla. Perinteenä on, että armeijaan lähteviltä nuorilta ajellaan tukka talkoovoimin. Tällä kertaa tukat lähtivät Mikko Ihalaista ja Altti Salolta. Festarikoira Jalolla oli tapahtumassa tärkeitä vartiointi- tai söpöilytehtäviä.

Nuori polvi on perinteistä talkooväkeä vaativampaa

Palkatonta työtä tekevä odottaa saavansa selkeitä ohjeita ja palautetta työstään. Eri festivaaleilla työskentelee joka vuosi jopa 20 000 vapaaehtoista.

Riina Nokso-Koivisto

FESTIVAALIDÄRJESTÄJÄN ei missään nimessä kannata pitää talkooväkeä itsestään selvyyttenä. Kulttuuritapahtumien talkootyötä tutkinnut lehtori **Juha Iso-Aho** huomauttaa ammattikorkeakoulusta arvioi, että tätä kuitenkin tapahtuu.

– Talkoolaiset puhuivat yllättävän kriittisesti siitä, kuinka työ oli organisoitu ja johdettu, Iso-Aho sanoo.

Osa harmittelee, ettei heitä juurikaan ohjeltettu tai opastettu, eikä työstä saanut palautetta tai kiitosta. Toisaalta tutkimus osoitti,

että palkattoman työn tekijät palkitaan paremmin kuin ennen. Tavallista on, että talkoolainen saa festivaalipassin, ruuat työaikana, paidan työtä varten sekä kutsun päätöshetkeisiin.

– Aineellisia palkkioita on vaikea lisätä, tai verottaja puuttuu asiaan. Sen takia kannattaa parantaa henkistä palkitsemista, joka on monelle talkoolaiselle se tärkeimpiä motiivijälhteitä mukaan.

Aineellisia palkkioita on vaikea lisätä, tai verottaja puuttuu asiaan.
Juha Iso-Aho

Yksi tapa palkita ja sitouttaa on informaatio.

– Talkooväelle voisi ehkä kertoa joitakin asioita ennen kuin ne julkistetaan suuralle yleisölle. Tapahtuman päätöstyä kannattaisi tiedottaa siitä, miten kokonaisuus sujui. Tiedon jakaminen viesti,

että talkoolaisella ja hänen työpanoksellaan on merkitystä koko tapahtuman kannalta.

ISO-AHON MIELESTÄ talkooväen kriittisyys voi kertoa myös siitä, että nuori polvi on perinteistä talkooväkeä vaativampaa. Heillä on myös varaa vaatia. Nuoret voivat oman kunnian kulttuuritapahtuman sijasta lähentää talkootoihin vaikeaksi toiselle puolelle maailmaa.

– Toisaalta nuori voi lähentää festivaaleille tekemään ilmeistä työtä oppiakseen, päästäkseen alalle.

Talkoolaisien mielestä osallistumisesta saa vastineeksi myös elämyksiä ja yhteisöllisyyttä: pääsee joukkoon mukaan.

Talkooväkeä kannattaa kohdella arvostavasti, että heitä riittäisi jatkossakin. Eri festivaaleilla työskentelee vuosittain karkean arvion mukaan 10 000–20 000 talkoolaista. Yhtä festivaaliin valkoinaista työntekijää kohdi tapahtumissa työskentelee yli 30 vapaaehtoista, joten ilman talkoo-

laisia suurin osa festivaaleista ei toteutuisi.

PERINTEISTÄ talkootyötä on jommuuttanut tuikka viranomaisvalvonta. Jokaisista vapaaehtoisista ei voi tuosta vain jättää järjestysmiehen hommiin tai keittöön: on oltava järjestyspalvelvojakortti ja hygienia-

passi.

– Tämä on johtanut ikään kuin puoliammattimaiseen talkootyöhön, jossa festivaalilukkoistara tehtäviä. Se ostaa esimerkiksi järjestyspalvelvonnasta yhdistykseltä, jonka jäsenet tekevät talkootyötä yhdistykselleen, eivät festivaalille.

Yhä useamman festivaalin järjestäjä paikallisen yhdistyksen sijaan voittoa tavoitteleva yritys.

– Onko ihmisen yhtä valmis tekemään palkatonta työtä vaikkapa **Sedu Koskisen**le, jonka festari saattaa seuravana kesänä siirtää jo eri kaupunkiin.

Imatralla tuttu porukka talkoille vuodesta toiseen

Riina Nokso-Koivisto

IMATRA big band festivaaleilla tiedetään vapaaehtoistyön arvo. Talkoissa on joka kesä noin 70 henkeä, minkä lisäksi festivaali ostaa järjestyspalvelvontaa muun muassa urheiluseuroilta.

– Voisi arvioida, että meidän talkoolaisistamme kolme neljästä on vanhoja tuttuja, joiden mukana tulee aina joitain uusia vapaaehtoisia, markkinointipäällikkö

Jaana Kommi kertoo.

– Lisäksi kuka tahansa voi tyytyä rekrytointilomakkeen meidän nettisivuillemme ja hakea töihin. Jos sopivia hommia löytyy, kyllä mukaan pääsee.

VILENSÄ talkoolaisilta on vaadittu täysikäisyyttä, mutta esimerkiksi lasten tapahtumissa voivat työskennellä myös alaikäiset.

– Palkittoksi

talkoolai-

set ovat saaneet festaripassin, vapaalippuja, t-paidan ja ruuan työvuoron aikana. Viikon aikana minimivelvoite on viisi työvuoroa, joiden piinus vaihtelee kuudesta tunnista ylöspäin.

Moniin muihin tapahtumiin verrattuna talkootyöläisten määrä on Imatralla pieni.

Esimerkiksi Ilosaarirockissa on parhaimmillaan talkoolaita jopa 2 000 ihmistä.